

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
SENAT

Comisia pentru constituționalitate

Nr.LXVIII/1420/12.09.2023

Comisia pentru agricultură, industrie
alimentară și dezvoltare rurală

Nr.XXIII/314/29.08.2023

RAPORT COMUN

asupra **Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești" și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare,**

ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 219/2023
(L317/2022)

În temeiul art. 147 alin. (2) din Legea fundamentală, în conformitate cu prevederile art. 154 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările și completările ulterioare, **Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală**, prin adresa L317/2022 din 10 iulie 2023, **au fost sesizate în procedura reexaminării**, de către Biroul permanent al Senatului, în vederea elaborării raportului comun **asupra Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești" și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare, ca urmare a Deciziei Curții Constituționale nr. 219 din 20 aprilie 2023**, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I nr. 600 din 30 iunie 2023.

În ședințele separate din **29 august și 12 septembrie 2023**, Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală, analizând, în procedura reexaminării, Decizia Curții Constituționale nr.

219/2023, prevederile Legii fundamentale, precum și legea trimisă la promulgare, **au hotărât**, cu majoritate de voturi, **să adopte raport comun de respingere a legii trimise la promulgare.**

Inițiativa legislativă a avut ca obiect de reglementare modificarea și completarea Legii nr.45/2009 privind Organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești" și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare, în sensul transmiterii unui teren în suprafață de 2,2073 ha, din domeniul public al statului și din administrarea Stațiunii de Cercetare-Dezvoltare Agricolă Turda în administrarea Consiliului Local al Municipiului Turda.

În data de 13 martie 2023, Guvernul României a înaintat o sesizare de neconstituționalitate. În motivarea sesizării, Guvernul României susține că "art. I pct. 1 din legea criticată, prin care se transmite o suprafață de teren din domeniul public al statului în domeniul public al municipiului Turda și în administrarea Consiliului Local al Municipiului Turda, poate afecta în mod ireversibil proprietatea publică a statului. Astfel, se arată că statul, din patrimoniul căruia este transferat respectivul bun, suferă o pierdere patrimonială, diminuându-se proprietatea publică a acestuia, garantată de art. 136 alin. (2) din Constituție. Simpla împrejurare că pe suprafața de teren de 2,2073 ha se află construite imobile aflate în inventarul bunurilor care alcătuiesc domeniul public al municipiului Turda nu este suficientă pentru operarea transferului preconizat, din moment ce o construcție poate fi edificată și pe terenul care este proprietatea altei persoane, caz în care devin incidente prevederile din materia accesiei imobiliare artificiale (art. 577 și următoarele din Codul civil).

De asemenea, autorul arată că, raportat la obiectul de reglementare privind operațiunea de dare în administrarea Consiliului Local al Municipiului Turda, sunt incidente considerentele Deciziei Curții Constituționale nr. 1 din 10 ianuarie 2014, paragraful 190, cu privire la modalitatea de constituire a unui drept de administrare în favoarea autorităților publice locale, potrivit cărora "transmițând însuși dreptul de proprietate publică către unitatea administrativ-teritorială, statul nu poate constitui, în același timp și dreptul de administrare în favoarea autorităților administrației publice locale, întrucât nu mai este titularul dreptului de proprietate publică corespunzător, pe care tocmai l-a transmis".

În data de 17 martie 2023, Președintele României a înaintat o sesizare de neconstituționalitate. În motivarea sesizării, autorul susține că Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 45/2009 *privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești" și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare* este neconstituțională în raport cu art. 136 alin. (4) și art. 147 alin. (4) din Legea fundamentală, și arată că, potrivit art. I pct. 1 din legea criticată, alineatul 7, nou-introdus la articolul 54 din Legea nr. 45/2009, prin două teze distincte, instituie concomitent cu transmiterea dreptului de proprietate asupra suprafeței de teren respective și un drept de administrare asupra aceleiași suprafețe de teren în favoarea Consiliului Local al Municipiului Turda.

În privința terenurilor proprietate publică date în administrarea instituțiilor și unităților de cercetare-dezvoltare de drept public și de utilitate publică, art. 31 alin. (3) din Legea nr. 45/2009 permite expres scoaterea lor din proprietatea publică și din administrarea unităților de cercetare-dezvoltare din agricultură și silvicultură prin lege, ca act al Parlamentului. Însă, în ceea ce privește modalitatea de constituire a dreptului

de administrare, direct prin lege, Președintele României consideră că dispozițiile art. I pct. 1 teza a doua contravin art. 136 alin. (4) din Constituție.

Prin **Decizia Curții Constituționale nr.219 din 20 aprilie 2023, Curtea Constituțională a admis obiecția de neconstituționalitate** formulată de Guvernul României și de Președintele României și constată că Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești" și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare **este neconstituțională, în ansamblul său**, reținând următoarele considerente:

"Curtea reține că, în prezenta cauză, bunul ce face obiect de reglementare al legii criticate a fost transferat ope legis din domeniul public al statului în domeniul public al municipiului Turda și din administrarea Stațiunii de Cercetare-Dezvoltare Agricolă Turda în administrarea Consiliului Local al Municipiului Turda, astfel încât modalitatea de constituire a dreptului de administrare asupra bunului proprietate publică, supus transferului interdomenial, în condițiile legii criticate, este incompatibilă cu noțiunea și caracterul juridice ale dreptului real de administrare, corespunzător dreptului de proprietate publică, și, în consecință, contravine dispozițiilor art. 136 alin. (4) din Legea fundamentală, care consacră la nivel constituțional modalitățile de exercitare a dreptului de proprietate publică.

32. Distinct, Curtea reține că, în jurisprudența sa, referitor la transferul interdomenial al bunurilor proprietate publică, s-a statuat că acesta se stabilește în funcție de nevoile statului și ale unităților administrative-teritoriale, subsecvent transmiterii dreptului de proprietate publică constituindu-se și dreptul de administrare cu privire la bunuri [...].

33. Curtea a mai reținut că inexistența acordului unităților administrativ-teritoriale în ceea ce privește transferul în patrimoniul acestora inclusiv al bunurilor din domeniul public reprezintă o încălcare a principiului constituțional al autonomiei locale, reglementat prin art. 120 alin. (1) din Constituție.

[...]

38. În prezenta cauză, Curtea reține că bunul vizat de dispozițiile art. I pct. 1 din legea criticată - suprafața de teren de 2,2073 ha din tarlăua 100, parcela 28, de pe raza municipiului Turda, județul Cluj - se regăsește în anexa nr. 3.1 la Legea nr. 45/2009, în prezent în vigoare, care cuprinde datele de identificare a suprafețelor minime de teren din domeniul public al statului aflate în administrarea Stațiunii de Cercetare-Dezvoltare Agricolă Turda, județul Cluj, indispensabile activității de cercetare-dezvoltare-inovare și multiplicării materialului biologic, fiind încadrat în categoria de folosință "curți, construcții", iar soluția legislativă criticată vizează transferul dreptului de proprietate publică și al dreptului de administrare asupra terenului în cauză, operațiuni juridice care se realizează concomitent.

39. În aceste condiții, Curtea constată că dispozițiile art. I pct. 1 din legea criticată excedează prevederilor art. 31 alin. (3) din Legea nr. 45/2009 și se abat de la cadrul normativ general în materie.

41. În consecință, Curtea constată că prevederile art. I pct. 1 din legea criticată, astfel cum sunt redactate, sunt contrare dispozițiilor art. 136 alin. (2) și (4) din Constituție, precum și celor ale art. 147 alin. (4) din Constituție, deoarece, așa cum s-a arătat, nu sunt respectate deciziile Curții Constituționale cu privire la imposibilitatea constituirii dreptului de administrare concomitent cu acela de proprietate asupra bunurilor proprietate publică."

În situația constatării neconstituționalității unei legi în ansamblul său, și nu doar a unor dispoziții din aceasta, Curtea Constituțională a stabilit, pe cale jurisprudențială, că "**pronunțarea unei astfel de decizii are un efect definitiv cu privire la acel act normativ, consecința fiind încetarea procesului legislativ în privința respectivei reglementări.**"

În conformitate cu prevederile alin.(4) al art.147 din Constituție, deciziile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor, de la data publicării lor în Monitorul Oficial al României.

În consecință, Comisia pentru constituționalitate și Comisia pentru agricultură, industrie alimentară și dezvoltare rurală **supun spre dezbateri, plenului Senatului**, prezentul raport **comun de respingere a Legii** pentru modificarea și completarea Legii nr. 45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești" și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare.

În raport cu obiectul de reglementare, legea aflată în procedura reexaminării face parte din categoria **legilor organice** și urmează a fi supusă votului plenului Senatului, potrivit art.76 alin.(1) din Constituția României, republicată.

Conform dispozițiilor art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, și ale art.92 alin.(7) pct.2 din Regulamentul Senatului, cu modificările și completările ulterioare, **Senatul este primă Cameră sesizată.**

Președinte,

~~Senator Elena Simona Spătaru~~

Secretar,

Senator Constantin-Daniel CADARIU

Președinte,

~~Senator George Scarlat~~

Secretar/

Senator Sebastian Cernic